

VPM

HEMLIG
jämlikt kung. 1938 nr 757.

angående ljusfenomen över svenskt område.

23/7 1946.

1. Förvarsstabens uppmärksamhet på förekomsten av säregna ljusfenomen över Sverige väcktes 23/5 dels genom uppgifter i tidningspressen, dels genom civila iakttagare, vilka meddelade sina iakttagelser hit. Under tiden 23/5 - 8/7 erhöles ett 30-tal rapporter. Uppgifterna sammanställdes, men det begränsade antalet rapporter, vilka dessutom voro ofullständiga, gav icke möjlighet till något bedömande av värde. Sedermera har även rapport ingått om ljusfenomen, som iakttagits den 25/4.
2. Samråd söktes med observatorierna i Stockholm (Saltsjöbaden) och Uppsala i avsikt att höra astronomernas åsikt om de uppträdande himlafenomenen. Från Stockholms observatorium har meddelats att det stora antalet observerade fenomen tyder på att det i flera fall icke kan vara frågan om meteoror.
3. I början av juni meddelade finska pressen, att iakttagelser gjorts även i Finland. Militärattachén erhöles därvid uppgift att hos de finska myndigheterna inhämta vad som var känt i frågan. Sedermera utgick motvarande order även till militärattachéerna i Köpenhamn och Oslo. Från Finland erhöles härigenom vissa uppgifter men från Danmark och Norge har intet avhörts.
4. Sedan uppgifter varit synliga i finsk press om ett större antal iakttagelser, koncentrerade till 9/6 - 10/6, utsändes 12/6 en högkvartersorder till samtliga militära förband, med anmodan att enligt bestämd tabulatur till förvarsstabens luftförsvarsavdelning insända rapporter från militära och civila iakttagare.
5. Den 9/7 observerades ett stort antal ljusfenomen över Sverige. I särskild kommuniké i press och radio uppmanade chefen för förvarsstaben allmänheten att insända sina iakttagelser. För den 9/7 - 10/7 har inkommit omkring 250 rapporter, därefter intill 21/7 omkring 50 rapporter.
6. En sammanställning av rapporterade kurser från 9/7 har gjorts på bifogade karta. Då någon luftbevakning icke finnes organiserad, där överflygning över bestämda linjer på bestämda klockslag kan konstateras, är någon säker konstruktion av banorna icke möjlig. Det vill emellertid synas som om iakttagelserna äro gjorda i bestämda stråk, två mindre bågar med huvudsaklig nordostlig inriktning samt en större båge med huvudsaklig nordlig inriktning. För samtliga har en utpassering med östlig kurs över östkusten kunnat konstateras. Rapporterna från den 9/7 härröra med huvuddelen från de centrala delarna av landet. Senare har en förskjutning norrut kunnat konstateras. Sammanställt med de tidigare rapporterna från Finland förefaller det som om projektilerna utginge från Balticum och dirigeras i en båge över Skandinavien. Efter den 9/6 - 10/6 har finsk press, fränsett en intetsägende "blänkare" 16/7, icke innehållit några uppgifter om ljusfenomen.
7. De gjorda iakttagelserna kunna karakteriseras såsom eldfenomen, antingen "starkt lysande eldkulor med svans" med blåvit eller blågrön färg eller "silverglänsande avlångt föremål av torpedform". Ett flertal rapporter ange föremålet såsom en termosflaska. Anmärkningsvärt är, att iakttagelserna av "eldkula med svans" i stort äro koncentrerade till 9/7 - 10/7 under det att tidigare och senare torpedformen är förhärskande.

./1